EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.6.2023.
COM(2023) 329 final

2023/0190 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Rumānijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 218. un 232. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu Direktīvā 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] ("PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest īpašus pasākumus, lai atkāptos no šīs direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2022. gada 14. janvārī, Rumānija pieprasīja atļauju atkāpties no PVN direktīvas 178., 218. un 232. panta, lai varētu ieviest obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu attiecībā uz darījumiem starp nodokļa maksātājiem.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2022. gada 30. septembrī, Rumānija grozīja savu pieprasījumu. Rumānija attiecīgi apstiprināja, ka lūdz atļauju atkāpties tikai no PVN direktīvas 218. un 232. panta, un norādīja, ka pasākums stāsies spēkā nevis 2022. gada 1. jūlijā, kā sākotnēji tika pieprasīts, bet gan tikai 2024. gada 1. janvārī.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2022. gada 8. decembra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Rumānijas pieprasījumu. Komisija 2022. gada 9. decembra vēstulē paziņoja Rumānijai, ka tās rīcībā ir visa pieprasījuma izvērtēšanai nepieciešamā informācija.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Rumānija iesniedza lūgumu piešķirt atkāpi, pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, lai saņemtu atļauju ieviest pienākumu sagatavot elektroniskus rēķinus par darījumiem starp nodokļa maksātājiem, kas veic uzņēmējdarbību Rumānijā. Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju obligāto elektronisko rēķinu sistēmas ieviešanas galvenie mērķi ir apkarot krāpšanu nodokļu sfērā un nodokļu nemaksāšanu, padarīt efektīvāku iekasēšanu, sevišķi PVN jomā, uzlabot uzņēmēju konkurētspēju un samazināt administratīvās izmaksas gan nodokļu maksātājiem, gan nodokļu administrācijai.

Rēķinos ietvertā informācija tiks paziņota nodokļu administrācijai, kas šos datus saņems reāllaikā. Tie ļaus nodokļu administrācijai laicīgi un automātiski pārbaudīt atbilstību starp deklarēto un samaksāto PVN un izsniegtajiem un saņemtajiem rēķiniem. Šī iespēja palīdzēs Rumānijai palielināt efektivitāti un lietderību cīņā pret krāpšanu PVN jomā un PVN nemaksāšanu.

Te jāpiezīmē, ka Rumānija pēdējos gados ir pastāvīgi reģistrējusi lielu PVN iztrūkumu. Jaunākais Eiropas Komisijas publicētais ziņojums liecina, ka 2020. gadā PVN iztrūkums bija 35,7 %. Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju šī situācija liecina par strukturālu problēmu, kas prasīs gan steidzamu, gan ilgtermiņa rīcību un nepieciešamo reformu īstenošanu.

Ieviešot obligātu e-rēķinu sagatavošanu un rēķinu datu ziņošanu, tiks panākts, ka nodokļu maksātāji labāk ievēro noteikumus, turklāt tas atturēs no krāpšanas mēģinājumiem. Iecerētā sistēma panāks, piemēram, ka "karuseļveida krāpšanas" dalībnieki būs nodokļu administrācijas redzeslokā jau pašā sākumā. Pašlaik karuseļveida krāpšanā iesaistītos ir grūti identificēt, jo tie neiesniedz ne PVN, ne citas deklarācijas. Vispārēju elektronisko rēķinu

[1] OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

ieviešana būs spēcīgs instruments krāpnieciskās ķēdes izsekošanai reāllaikā un ļaus nodokļu iestādēm nekavējoties rīkoties, lai identificētu un apturētu tirgotāju dalību šādā krāpšanā.

Obligātas elektronisko rēķinu sagatavošanas ieviešana darījumiem starp nodokļa maksātājiem dos labumu arī uzņēmējiem, pateicoties digitalizācijai un administratīvā sloga samazināšanai, vienlaikus nodrošinot taisnīgu konkurences vidi starp uzņēmumiem. Daži ieguvumi no elektronisko rēķinu ieviešanas uzņēmējiem ir ātrāki maksājumi, pārskaitīšanas izmaksu ietaupījums, ātra un lēta rēķinu datu apstrāde un mazākas arhivēšanas izmaksas.

PVN direktīvas 218. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums kā rēķinus atzīt visus dokumentus vai paziņojumus gan papīra, gan elektroniskā formā. Tāpēc Rumānija vēlas saņemt atkāpi no minētā PVN direktīvas panta, lai Rumānijas nodokļu administrācija varētu par rēķiniem uzskatīt tikai elektroniskos dokumentus.

Saskaņā ar PVN direktīvas 232. pantu elektronisku rēķinu izmanto tikai ar tā saņēmēja piekrišanu. Tāpēc elektronisko rēķinu sagatavošanas pienākuma ieviešanai Rumānijā ir nepieciešama atkāpe no minētā panta, lai rēķina sagatavotājam vairs nebūtu jāsaņem saņēmēja piekrišana rēķina nosūtīšanai elektroniskā formātā.

Elektronisko rēķinu jomā Rumānija ir transponējusi valsts tiesību aktos Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/55/ES par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās[2], ar kuru valsts iestādēm tika noteikts pienākums pieņemt piegādātāju nosūtītos elektroniskos rēķinus. Lai nodrošinātu Eiropas Savienībā izmantoto elektronisko rēķinu sistēmu sadarbspēju, sākot ar publiskā iepirkuma nozari, elektronisko rēķinu sagatavošanā būtu jāievēro *CEN* (Eiropas Standartizācijas komiteja) noteiktie kopīgie standarti, proti, Eiropas elektronisko rēķinu standarts EN 16931.

Rumānija 2021. gada novembrī ieviesa valsts elektronisko rēķinu sistēmu *RO e-Invoice,* ko ar Valsts finanšu informācijas centra starpniecību izveidoja, izstrādāja un pārvalda Finanšu ministrija. Rumānija uzskata, ka šī sistēma ir pilnībā saderīga ar Eiropas elektronisko rēķinu standartu, un tā ir projektēta un izstrādāta izmantošanai elektronisko rēķinu sagatavošanā gan publiskajā iepirkumā (*B2G*), gan darījumos starp nodokļa maksātājiem (*B2B*), ja uzņēmēji to izvēlas.

Lai iesniegtu rēķinus, izmantojot sistēmu *RO e-Invoice* gan *B2G* attiecībās, gan *B2B* attiecībās, nodokļa maksātājiem ir jāautentificējas, izmantojot kvalificētu digitālo sertifikātu. Šo sertifikātu izmanto arī dažādu nodokļu deklarāciju iesniegšanai.

Sistēma *RO e-Invoice* tiks izmantota par pamatu, lai ieviestu obligāto e-rēķinu sistēmu darījumiem starp nodokļa maksātājiem.

Sistēmas *RO e-Invoice* izmantošana uzņēmējiem, kas neveic uzņēmējdarbību, arī turpmāk būs fakultatīva.

Ņemot vērā atkāpes plašo darbības jomu, ir svarīgi novērtēt tās ietekmi uz nodokļa maksātājiem un konkrētāk – vai tā ir palīdzējusi apkarot krāpšanu PVN jomā un PVN nemaksāšanu. Ja Rumānija vēlas pagarināt šo atkāpes pasākumu, tai ir jāiesniedz ziņojums par šā pasākuma darbību kopā ar lūgumu to pagarināt. Šajā ziņojumā ir jānovērtē pasākuma efektivitāte, apkarojot krāpšanu PVN jomā un nodokļa nemaksāšanu un vienkāršojot nodokļa iekasēšanu. Ziņojumā ir jāiekļauj arī pasākuma ietekmes uz nodokļa maksātājiem novērtējums, jo īpaši attiecībā uz administratīvā sloga un atbilstības nodrošināšanas izmaksu pieaugumu.

[2] OV L 133, 6.5.2014., 1. lpp.

Tiek ierosināts atļaut atkāpi no 2024. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim vai līdz dienai, kad dalībvalstīm jāpiemēro valsts noteikumi, kas tām jāpieņem gadījumā, ja tiek pieņemta direktīva, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajam laikmetam, konkrēti, minētās direktīvas 218. un 232. pantu, atkarībā no tā, kurš datums ir agrāk.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

PVN direktīvas 218. pantā papīra un elektroniskie rēķini tiek atzīti par līdzvērtīgiem, paredzot, ka dalībvalstis dokumentus vai paziņojumus papīra vai elektroniskā formā akceptē kā rēķinus. Saskaņā ar PVN direktīvas 232. pantu elektroniskā rēķina izmantošana notiek tikai ar saņēmēja piekrišanu. Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana, kā to paredzējusi Rumānija, patiešām būtu atkāpe no šiem diviem noteikumiem.

Pamatojoties uz PVN direktīvas 395. pantu, atkāpi var atļaut, lai vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Rumānija lūdza šo atkāpes pasākumu, galvenokārt lai apkarotu krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu nemaksāšanu. Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju atkāpe atbilst pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā.

Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/2251[3], Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/133[4] un Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/1003[5] tika piešķirtas līdzīgas atļaujas, kas Itālijai, Francijai un Polijai ļauj atkāpties no PVN direktīvas 218. un 232. panta, lai ieviestu obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu.

Komisija 2020. gadā pieņēma Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei "Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju"[6]. Viena no šajā rīcības plānā paredzētajām darbībām ir Komisijas tiesību akta priekšlikuma pieņemšana ar mērķi modernizēt PVN ziņošanas pienākumus. Kā norādīts rīcības plānā, šim priekšlikumam cita starpā būtu jāpalīdz racionalizēt ziņošanas mehānismus, ko var piemērot iekšzemes darījumiem. Šajā kontekstā tiks arī vērtēta nepieciešamība paplašināt e-rēķinu izmantošanu.

Šā rīcības plāna rezultātā Komisija 2022. gada 8. decembrī pieņēma priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā[7]. Ar šo direktīvu grozīs PVN direktīvas 218. pantu un svītros 232. pantu. Kad šī reforma būs pieņemta, tā ļaus dalībvalstīm ieviest obligātu e-rēķinu sagatavošanu, novēršot vajadzību pieprasīt papildu atkāpes no PVN direktīvas šādu sistēmu ieviešanai. Līdz ar to, tiklīdz dalībvalstis būs transponējušas šo direktīvas priekšlikumu, minētajam Padomes lēmumam vairs nebūs lietderīgas ietekmes. Direktīvā tiks pieprasīts, lai dalībvalstis, kas nosaka šādu pienākumu, atļauj izsniegt elektroniskos rēķinus, kuri atbilst elektronisko rēķinu sagatavošanas Eiropas standartam un tā sintakšu sarakstam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/55/ES. Turklāt, lai nodokļa maksātāji varētu izsniegt elektroniskos rēķinus un tos nosūtīt, nav nepieciešama obligāta nodokļu iestāžu iepriekšēja atļauja vai pārbaude, neskarot īpašos pasākumus, kas atļauti saskaņā ar 395. pantu un jau būs īstenoti, kad direktīva stāsies spēkā.

---

3 OV L 454, 17.12.2021., 1. lpp.
4 OV L 20, 31.1.2022., 272. lpp.
5 OV L 168, 27.6.2022., 81. lpp.
6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0312
7 COM(2022) 701 final.

Lai gan saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju valsts elektronisko rēķinu sistēma *RO e-Invoice* ir pilnībā saderīga ar Eiropas elektronisko rēķinu standartu, Rumānija sākotnēji plāno pieprasīt, lai e-rēķini obligāti tiktu sagatavoti, izmantojot nodokļu administrācijas pārvaldītu sistēmu. Tāpēc piegādātājiem būs jānosūta elektroniskie rēķini saviem klientiem, izmantojot šo sistēmu.

Tas nozīmē, ka katru elektronisko rēķinu automātiski pārbaudīs sistēma *RO e-Invoice*. Sistēma veiks semantiskās pārbaudes un struktūras un sintakses validāciju. Tā arī pārbaudīs izcelsmes autentiskumu attiecībā uz emitenta identitāti. Kad šīs darbības būs veiktas, automātiski tiks ģenerēts atbildes ziņojums. Ja kļūdas netiks konstatētas, pievienos Finanšu ministrijas elektronisko zīmogu, kas apliecina elektroniskā rēķina saņemšanu sistēmā *RO e-Invoice*. Tikai tad elektroniskais rēķins būs pieejams izdevējam un saņēmējam lejupielādei.

Tā kā iepriekšēja obligātā nodokļu iestāžu atļauja vai pārbaude netiks saskaņota ar sistēmu, ko paredzēts ieviest ar priekšlikumu attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā no 2028. gada 1. janvāra, Rumānija savā sistēmā ieviesīs nepieciešamos pielāgojumus, lai no 2026. gada 1. janvāra nodokļa maksātāji varētu nosūtīt vajadzīgos datus, izmantojot citus līdzekļus ārpus sistēmas *RO e-Invoice*. Līdz ar to elektronisko rēķinu apstiprināšana vai pārbaude nodokļu iestādēs vairs nebūs obligāta.

Tādējādi Rumānijas lūgtā atkāpe ir saskaņota ar Komisijas izvirzītajiem mērķiem, kas noteikti rīcības plānā un priekšlikumā Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

PVN direktīvas 395. pants.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes principu nepiemēro.

• Proporcionalitāte

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko dalībvalstij piešķir pēc pašas dalībvalsts pieprasījuma, un tas nerada nekādas saistības.

Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana radīs nodokļu maksātājiem vairākas izmaiņas. Tomēr saiknes ar nodokļu administrāciju digitalizācija nodokļu maksātājiem Rumānijā jau ir pazīstama. PVN deklarācijas un citas nodokļu deklarācijas iesniedz elektroniski, izmantojot nodokļu iestāžu bezmaksas pakalpojumu. Lai izmantotu šo deklarēšanas metodi, nodokļu maksātājiem ir kvalificēts elektroniskais paraksts, ko iegūst, izmantojot digitālo sertifikātu.

Valsts elektronisko rēķinu sistēma *RO e-Invoice* jau darbojas, un uzņēmējiem ir iespēja iesniegt elektroniskus rēķinus, izmantojot šo sistēmu, gan *B2G*, gan *B2B* attiecībās. Tajā pašā laikā, lai samazinātu sistēmas obligātās ieviešanas finansiālo ietekmi, nodokļu iestādes bez maksas nodrošinās lietojumprogrammu, kas ļaus sagatavot e-rēķinus.

Jāatzīmē, ka Rumānijā elektroniskie rēķini *B2G* attiecībās jau ir obligāti jāizmanto pēc Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvas 2014/55/ES par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās īstenošanas.

Rumānija apgalvo, ka sagatavošanās darbi, kas veikti, izmantojot brīvprātīgo elektronisko rēķinu modeli un rīkus, kas tiks nodoti uzņēmumu rīcībā šā pienākuma izpildei, apvienojumā ar priekšrocībām un ieguvumiem, kas izriet no elektronisko rēķinu ieviešanas, lielā mērā kompensēs investīcijas nodokļa maksātāju IT sistēmu pielāgošanai.

Atkāpes termiņš ir arī ierobežots laikā, un gadījumā, ja Rumānija vēlēsies pagarināt atkāpes pasākumu, būs jāsagatavo ziņojums par pasākuma darbību un efektivitāti.

Tādēļ īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajam mērķim, proti, apkarot nodokļu nemaksāšanu.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes Īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ietekmes novērtējums**

Obligātā elektronisko rēķinu sagatavošana ietekmēs gan nodokļu administrāciju, gan nodokļu maksātājus.

Obligātas elektronisko rēķinu sagatavošanas ieviešana ir viens no pasākumiem, kas iekļauti nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā. Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju tas līdz 2026. gada otrajam ceturksnim samazinās PVN iztrūkumu vismaz par 5 procentpunktiem salīdzinājumā ar 2019. gadu. Ieviešot obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu, PVN un tiešajos nodokļos tiks iekasēts vismaz par 7,6 miljardiem RON (aptuveni 1,5 miljardiem EUR) vairāk.

Tādu digitalizācijas projektu īstenošana kā sistēma *RO e-Invoice*, fiskālā marķējuma iekārtu savstarpēja savienošana, *SAF-T*, iepirkumu un piegāžu uzraudzība un sistēma *RO e-Transport* (transporta uzraudzība valsts teritorijā) ļaus integrēt riska pārvaldību. Līdz ar to saskaņā ar Rumānijas aplēsēm papildu ieņēmumu iekasēšana IKP līdz 2025. gada ceturtajam ceturksnim salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni palielināsies vismaz par 2,5 procentpunktiem.

Ieņēmumu pieaugums, ko paredzēts iekasēt no PVN un tiešajiem nodokļiem saistībā ar dažādu nodokļu administrēšanas reformas pasākumu īstenošanu, būs vismaz 10,87 miljardi RON, no kuriem 5 veidos PVN ieņēmumi un 5,87 – ieņēmumi no tiešajiem nodokļiem. Sistēmas *RO e-Invoice* ieviešanas radītais ieguldījums tiek lēsts aptuveni 70 % apmērā no kopējiem papildu ieņēmumiem, kas tādējādi ir 7,6 miljardi RON no šādiem avotiem:

pieaugums brīvprātīgas noteikumu ievērošanas rezultātā – 0,6 miljardi RON;

nodokļu nemaksāšanas un "pazudušā tirgotāja" krāpšanas samazināšana – 1,3 miljardi RON;

nodokļu optimizācijas un neoficiālās ekonomikas samazināšana – 1,6 miljardi RON;

tiešo nodokļu ietekme, kas izriet no PVN bāzes pārstrukturēšanas – 4,1 miljards RON.

Nodokļa maksātājiem radīsies IT sistēmu un/vai programmatūras iegādes izmaksas, jo to pašreizējās sistēmas/programmatūra, iespējams, nespēs izsniegt un iesniegt elektroniskus rēķinus sistēmā *RO e-Invoice*. Tomēr šādas izmaksas varētu ievērojami samazināt vai pat novērst, izmantojot pakalpojumus un lietojumprogrammas, ko nodokļu iestādes padara pieejamas bez maksas.

Uzņēmēji gūs labumu arī no savu procesu digitalizācijas. Elektronisko rēķinu ieviešana nozīmē ātrākus maksājumus, pārskaitīšanas izmaksu ietaupījumu, ātru un lētu rēķinu datu apstrādi un mazākas arhivēšanas izmaksas. Turklāt obligātās elektronisko rēķinu sagatavošanas sistēmas ieviešanas rezultātā tiks atcelts pašreizējais pienākums iesniegt informāciju par iekšzemes piegādēm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pasākumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

2023/0190 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko Rumānijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 218. un 232. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2022. gada 14. janvārī, Rumānija lūdza atļauju ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 178., 218. un 232. panta (īpašais pasākums), lai ieviestu obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu visiem darījumiem, ko veic nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību Rumānijas teritorijā. Atļauja tika pieprasīta laikposmam no 2022. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim.

(2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2022. gada 30. septembrī, Rumānija informēja Komisiju, ka pieprasītā atkāpe no Direktīvas 2006/112/EK 178. panta vairs nav nepieciešama. Turklāt Rumānija lūdza sākotnēji pieprasītā perioda vietā atļauju piešķirt uz laikposmu no 2024. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim.

(3) Komisija 2022. gada 8. decembra vēstulēs informēja pārējās dalībvalstis par Rumānijas pieprasījumu. 2022. gada 9. decembra vēstulē Komisija paziņoja Rumānijai, ka tās rīcībā ir visa pieprasījuma izvērtēšanai nepieciešamā informācija.

(4) Rumānija apgalvo, ka obligāta elektronisko rēķinu sagatavošana darījumiem starp Rumānijas nodokļa maksātājiem kopā ar pienākumu paziņot nodokļu administrācijai datus par šiem darījumiem sniegtu priekšrocības, apkarojot krāpšanu un nodokļu nemaksāšanu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jomā. Tas ļautu nodokļu administrācijai laicīgi un automātiski pārbaudīt atbilstību starp deklarēto un samaksāto PVN un izsniegtajiem un saņemtajiem rēķiniem, ievērojami uzlabojot Rumānijas nodokļu administrācijas analītiskās spējas. Turklāt obligātu elektronisko rēķinu ieviešana būtu spēcīgs instruments krāpniecisku PVN ķēžu izsekošanai reāllaikā un ļautu nodokļu iestādēm nekavējoties rīkoties, lai identificētu un apturētu tirgotāju dalību šādās krāpnieciskās darbībās.

(5) Rumānija uzskata, ka obligātas elektronisko rēķinu sagatavošanas ieviešana dos labumu arī uzņēmējiem, pateicoties procesu digitalizācijai un administratīvā sloga samazināšanai, vienlaikus nodrošinot taisnīgu konkurences vidi nodokļu maksātājiem. Procesu digitalizācija nozīmētu ātrākus maksājumus, pārskaitīšanas izmaksu ietaupījumu, ātru un lētu rēķinu datu apstrādi un mazākas arhivēšanas izmaksas

[1] OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

nodokļu maksātājiem. Obligātās elektronisko rēķinu sagatavošanas sistēmas ieviešanas rezultātā tiktu atcelts pašreizējais pienākums iesniegt informāciju par iekšzemes piegādēm, samazinot administratīvo slogu uzņēmējiem.

(6) Eiropas Komisija 2022. gada 8. decembrī pieņēma priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā[2]. Ierosināts grozīt Direktīvas 2006/112/EK 218. pantu un svītrot 232. pantu, ļaujot dalībvalstīm ieviest obligātu e-rēķinu sagatavošanu, tādējādi novēršot vajadzību pieprasīt papildu atkāpes no Direktīvas 2006/112/EK, lai īstenotu šādas sistēmas. Tāpēc no dienas, kad dalībvalstīm ir jāpiemēro visi valsts noteikumi, kas tām jāpieņem minētās direktīvas pieņemšanas gadījumā, šim lēmumam vairs nebūtu lietderīgas ietekmes. Saskaņā ar šo priekšlikumu, neskarot dažus pārejas noteikumus, elektronisko rēķinu pārsūtīšanai vairs nebūs nepieciešama nodokļu iestāžu obligāta iepriekšēja atļauja vai pārbaude. Rumānija plāno sākotnēji noteikt, ka, pirms elektronisko rēķinu var uzskatīt par derīgu, nodokļu administrācijai jāpārbauda rēķina pareizība. Tomēr Rumānijai ir jāveic vajadzīgie pielāgojumi sistēmā, lai nodokļa maksātāji no 2025. gada 31. decembra varētu nosūtīt nepieciešamos datus nodokļu administrācijai bez iepriekšējas rēķina pārbaudes. Līdz ar to nodokļu administrācijas veikta rēķinu iepriekšēja pārbaude nodokļa maksātājiem vairs nebūs obligāta.

(7) Ņemot vērā īpašā pasākuma plašo darbības jomu un to, ka tas ir jauns pasākums, ir svarīgi izvērtēt, kāda būs tā ietekme uz krāpšanas PVN jomā un PVN nemaksāšanas apkarošanu un uz nodokļa maksātājiem. Tāpēc, ja Rumānija uzskatītu par vajadzīgu pagarināt īpašā pasākuma darbības termiņu, tai kopā ar pagarinājuma pieprasījumu Komisijai būtu jāiesniedz ziņojums, kurā iekļauts novērtējums par īpašā pasākuma efektivitāti krāpšanas PVN jomā un PVN nemaksāšanas apkarošanā un PVN iekasēšanas vienkāršošanā.

(8) Īpašajam pasākumam nebūtu jāietekmē klienta tiesības Kopienas iekšējo darījumu gadījumā saņemt rēķinus papīra formā.

(9) Īpašajam pasākumam vajadzētu būt ierobežotam laikā, kas ļautu veikt izvērtējumu par to, vai tas ir piemērots un efektīvs, ņemot vērā tā mērķus.

(10) Tādējādi īpašais pasākums ir proporcionāls izvirzītajiem mērķiem, jo tas ir ierobežots laikā un darbības jomā. Turklāt īpašais pasākums nerada risku, ka krāpšana varētu novirzīties uz citiem sektoriem vai citām dalībvalstīm.

(11) Īpašajam pasākumam nebūs negatīvas ietekmes uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem nodokļa ieņēmumiem un nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 218. panta, Rumānijai tiek atļauts rēķinus, ko nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību Rumānijas teritorijā, izrakstījuši dokumentu vai paziņojumu veidā, atzīt tikai tad, ja minētie dokumenti vai paziņojumi tiek nosūtīti elektroniskā formātā.

[2] COM(2022) 701 final.

2. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 232. panta, Rumānijai tiek atļauts noteikt, ka nodokļu maksātāju, kas veic uzņēmējdarbību Rumānijas teritorijā, izsniegtu elektronisko rēķinu izmantošanai nav vajadzīga to saņēmēja, kas veic uzņēmējdarbību Rumānijas teritorijā, piekrišana.

3. pants

Rumānija paziņo Komisijai par valsts pasākumiem, ar ko īsteno 1. un 2. pantā minētos īpašos atkāpes pasākumus.

4. pants

1. Šo lēmumu piemēro no 2024. gada 1. janvāra līdz vienam no diviem turpmāk minētajiem datumiem, kurš iestājas ātrāk:

a) 2026. gada 31. decembris;

b) datums, kad dalībvalstīm jāpiemēro valsts noteikumi, kas tām jāpieņem gadījumā, ja tiek pieņemta direktīva, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā, jo īpaši minētās direktīvas 218. un 232. pantu, atkarībā no tā, kurš datums ir agrāk.

2. Ja Rumānija uzskata par vajadzīgu pagarināt īpašā pasākuma piemērošanas termiņu, tā kopā ar pagarinājuma lūgumu Komisijai iesniedz ziņojumu, kurā novērtēta 3. pantā minēto valsts pasākumu efektivitāte cīņā pret krāpšanu PVN jomā un PVN nemaksāšanu un nodokļu iekasēšanas vienkāršošanā. Minētajā ziņojumā arī izvērtē minēto pasākumu ietekmi uz nodokļa maksātājiem, jo īpaši to, vai minētie pasākumi palielina to administratīvo slogu un izmaksas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs